EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 8.7.2021
COM(2021) 401 final

2021/0222 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Kroatië

{SWD(2021) 197 final}

2021/0222 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Kroatië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit[1], en met name artikel 20,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De COVID-19-uitbraak heeft ontwrichtende gevolgen gehad voor de economie van Kroatië. In 2019 bedroeg het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking van Kroatië 42,7 % van het gemiddelde van de Unie. Volgens de voorjaarsprognoses 2021 van de Commissie is het reële bbp van Kroatië in 2020 gedaald met 8,0 % en wordt verwacht dat het in 2020 en 2021 samen zal dalen met 3,4 %. Reeds langer aanwezige aspecten die een effect hebben op de economische prestaties op middellange termijn, zijn onder meer het omslachtige ondernemingsklimaat, vaardighedenmismatches en tekorten aan arbeidskrachten, en lage investeringen in O&O en digitale infrastructuur, hetgeen allemaal bijdraagt tot lage potentiële groei. Bovendien moet Kroatië het ontwerp, de coördinatie, de uitvoering en de evaluatie van zijn overheidsbeleid verbeteren en voorzien in de nodige capaciteit om fondsen van de Unie op te nemen, teneinde ervoor te zorgen dat de potentiële instroom van financiering van de Unie tot ongeveer 40 % van het bbp bedraagt in de periode tot eind 2027.

(2) Op 9 juli 2019 en op 20 juli 2020 heeft de Raad in het kader van het Europees Semester aanbevelingen gericht tot Kroatië. De Raad beval met name aan om, overeenkomstig de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact, alle nodige maatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen; om, als de economische omstandigheden dit toelaten, een begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn en op het waarborgen van de houdbaarheid van de schuld, en tegelijk de investeringen te verhogen; om het begrotingskader en het toezicht op voorwaardelijke verplichtingen op centraal en lokaal niveau te versterken; de veerkracht van de gezondheidszorg te

[1] PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

versterken; en te zorgen voor een evenwichtige geografische spreiding van gezondheidswerkers en -faciliteiten, nauwere samenwerking tussen alle bestuursniveaus en investeringen in e-gezondheid. Voorts beval de Raad aan om de arbeidsmarktmaatregelen en -instellingen en hun coördinatie met sociale diensten te versterken, en tegelijk de sociale uitkeringen te consolideren en ervoor te zorgen dat die uitkeringen beter de armoede kunnen beperken. De Raad beval aan om verder werk te maken van de hervorming van het onderwijs en zowel de toegang tot onderwijs en opleiding op alle niveaus als de kwaliteit en relevantie voor de arbeidsmarkt ervan te verbeteren, en tegelijk het verwerven van vaardigheden te bevorderen. De Raad beval Kroatië aan om maatregelen in stand te houden om liquiditeit te verstrekken aan kleine en middelgrote ondernemingen en zelfstandigen; om parafiscale heffingen en beperkingen in de regelgeving voor de goederen- en dienstenmarkt terug te dringen; om de corporate governance in staatsbedrijven te verbeteren en intensiever werk te maken van de verkoop van dergelijke bedrijven en niet-productieve activa. De Raad beval Kroatië aan om de capaciteit en efficiëntie van de overheidsdiensten voor het ontwerpen en toepassen van openbare projecten en beleid op centraal en lokaal niveau, te vergroten; om de territoriale versnippering van het openbaar bestuur te beperken en de functionele spreiding van bevoegdheden te stroomlijnen; en om, in overleg met de sociale partners, geharmoniseerde kaders voor loononderhandelingen in te voeren in alle overheidsdiensten. Kroatië kreeg voorts de aanbeveling om mature publieke investeringsprojecten te vervroegen en om het investeringsgerelateerde economische beleid toe te spitsen op onderzoek en innovatie, duurzaam stads- en spoorvervoer, schone energie, hernieuwbare energiebronnen en milieu-infrastructuur en de groene en digitale transitie, rekening houdend met regionale verschillen. Ten slotte beval de Raad aan de preventie en bestraffing van corruptie, met name op lokaal niveau, te versterken en justitie efficiënter te maken. De Commissie heeft de vooruitgang bij de uitvoering van die landspecifieke aanbevelingen beoordeeld ten tijde van de indiening van het herstel- en veerkrachtplan en is tot de bevinding gekomen dat de aanbeveling om onmiddellijke begrotingsmaatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend te bestrijden, de economie te stimuleren en het daaropvolgende voortvloeiende herstel te ondersteunen en de aanbeveling om voldoende liquiditeit aan te houden voor kmo's en zelfstandigen, volledig ten uitvoer zijn gelegd.

(3) Op 2 juni 2021 heeft de Commissie een diepgaande evaluatie op grond van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad bekendgemaakt[2] voor Kroatië. Op basis van haar analyse heeft de Commissie geconcludeerd dat Kroatië macro-economische onevenwichtigheden vertoont, met name ten gevolge van de openbare, particuliere en externe schuld, in een context van lage potentiële groei.

(4) Op 14 mei 2021 heeft Kroatië in overeenstemming met artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 zijn herstel- en veerkrachtplan ingediend bij de Commissie. Die indiening van het plan volgde op een in overeenstemming met het nationale rechtskader uitgevoerd proces van raadpleging van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante

[2] Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25).

belanghebbenden. Het nationale draagvlak voor de herstel- en veerkrachtplannen vormt de basis voor de succesvolle uitvoering en het blijvende effect ervan op nationaal niveau en voor de geloofwaardigheid op het niveau van de Unie. Krachtens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld in overeenstemming met de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening.

(5) De herstel- en veerkrachtplannen moeten de algemene doelstellingen nastreven van de bij Verordening (EU) 2021/241 ingestelde herstel- en veerkrachtfaciliteit en het bij Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad[3] vastgestelde EU-herstelinstrument ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis. Zij moeten de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie verbeteren door bij te dragen aan de zes pijlers van artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241.

(6) De tenuitvoerlegging van de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten zal een gecoördineerde investerings- en hervormingsinspanning in de hele Unie vergen. Via de gecoördineerde en gelijktijdige tenuitvoerlegging van deze hervormingen en investeringen, en de tenuitvoerlegging van grensoverschrijdende projecten zullen deze hervormingen en investeringen elkaar versterken en tot positieve overloopeffecten in de hele Unie leiden. Een derde van het effect van de faciliteit op de groei en de jobcreatie in de lidstaten zal dan ook afkomstig zijn van overloopeffecten uit andere lidstaten.

Evenwichtige respons die bijdraagt aan de zes pijlers

(7) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt a), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.1 van bijlage V bij die verordening vormt het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) een alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie en draagt het zodoende bij aan elk van de zes in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde pijlers, daarbij rekening houdend met de specifieke uitdagingen van en de financiële toewijzing aan de betrokken lidstaat.

(8) Het plan omvat maatregelen die bijdragen aan elke van de zes pijlers, waarbij een aanzienlijk aantal componenten van het plan meerdere pijlers betreft. Een dergelijke aanpak zorgt ervoor dat elke pijler op alomvattende en samenhangende wijze wordt aangepakt. Voorts wordt de bijzondere aandacht voor slimme, duurzame en inclusieve groei en economische en institutionele veerkracht, samen met de algehele weging tussen de pijlers, als voldoende evenwichtig beschouwd gezien de specifieke uitdagingen van Kroatië.

(9) De groene dimensie van het plan omvat relevante maatregelen die naar verwachting zullen bijdragen tot de klimaatdoelstelling en tot de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De belangrijkste componenten die gericht zijn op de groene transitie omvatten investeringen in de renovatie van gebouwen, duurzame energie en energie-efficiëntie, afval- en waterbeheer en duurzame en innoverende mobiliteit. Bovendien voorziet het plan in inspanningen om te investeren in O&O en innovatie, het behoud van de biodiversiteit en ecosystemen, de transitie naar groene jobs en de circulaire

[3] Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 23).

economie. In het plan wordt ook uitdrukkelijk de nadruk gelegd op de digitale transformatie van de Kroatische economie en samenleving, met diverse maatregelen ter ondersteuning van de digitalisering van de overheidsdiensten en het online verlenen van openbare diensten. Het plan bevat eveneens investeringen in vaste en draadloze digitale connectiviteit en aanvullende hervormingen overeenkomstig het vlaggenschipinitiatief van de Unie inzake digitale connectiviteit en de gemeenschappelijke toolbox van de Unie voor connectiviteit[4], teneinde investeringen te faciliteren in digitale infrastructuur in afgelegen landelijke gebieden die achterop hinken op het gebied van gigabit-connectiviteitsdiensten.

(10) De bijdrage van het plan tot de pijler inzake slimme, duurzame en inclusieve groei legt sterk de nadruk op het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het ondersteunen van kmo's en grote ondernemingen en het geven van stimulansen voor innovatie en O&O. De maatregelen omvatten voorts ook een beperking van de administratieve en parafiscale lasten voor bedrijven en een liberalisering van verscheidene gereguleerde beroepen, en hebben tot doel bedrijven toegang te verschaffen tot kapitaal om hun concurrentievermogen en productiviteit te verbeteren en tegelijkertijd hun ondernemingsprocessen aan te passen aan de groene en digitale transitie, onder meer ook door hun investeringen in groene technologie te verhogen. Bovendien focust het plan op de verbetering van de duurzaamheid en de invoering van digitale technologieën in de toeristische sector, met name door de infrastructuur te moderniseren teneinde de energie-efficiëntie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te verhogen en door de vaststelling te bevorderen van nieuwe bedrijfsplannen die in de lijn liggen van de beginselen van de circulaire economie. De sociale cohesie moet worden versterkt, met name via een actief arbeidsmarktbeleid dat ook gericht is op kwetsbare groepen, maatregelen op het gebied van onderwijs en sociale maatregelen die tot doel hebben de armoede terug te dringen. De territoriale samenhang, met name de toegankelijkheid en verbondenheid van minder dichtbevolkte gebieden en eilanden, moet worden verbeterd door de uitbreiding, modernisering en verbetering van het beheer van de weg-, spoor- en maritieme infrastructuur, door de verbindingen van het zuid-noord-elektriciteitsnet te verbeteren, en door de openbare riolerings- en waterleidingnetwerken te moderniseren.

(11) De pijler inzake gezondheid en economische, sociale en institutionele veerkracht is gebaat bij verbeteringen van de gezondheidszorg in termen van noodzakelijke structurele hervormingen en eisen met betrekking tot infrastructuur en medische apparatuur; dit versterkt ook de economische, sociale en territoriale cohesie en convergentie binnen Kroatië en de Unie. Voorts is voorzien in maatregelen om ervoor te zorgen dat het volledige grondgebied beschikt over primaire gezondheidszorg en geneesmiddelen, hetgeen de veerkracht en paraatheid van het gezondheidszorgstelsel en de levenskwaliteit in landelijke of afgelegen gebieden en op eilanden verbetert. De langdurige zorg wordt in het plan ondersteund met investeringen om de beschikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van thuis- en gemeenschapsdiensten te vergroten, alsook die van institutionele zorg die uitsluitend bestemd is voor mensen die daar functioneel volledig van afhankelijk zijn, terwijl diverse componenten gewijd zijn aan de versterking van het openbaar bestuur en de institutionele veerkracht. Ook op onderwijsgebied worden belangrijke maatregelen genomen, met name de verhoging

[4] Aanbeveling 2020/1307 van de Commissie: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32020H1307

van de deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en zorg via investeringen in infrastructuur, waardoor iedereen tegelijk naar school kan, de verhoging van het aantal verplichte lesuren in het basisonderwijs, de herziening van de leerprogramma's en de modernisering van het hoger onderwijs, die naar verwachting de onderwijsresultaten zichtbaar zullen verbeteren. Dankzij de hervormingen zal de versnippering van openbare onderzoeksinstellingen worden beperkt, kan de stap worden gezet naar resultaatgerichte financiering van onderzoek en innovatie, en kan de voortgang van onderzoekscarrières worden verbeterd, met specifieke aandacht voor wetenschappen, technologie, engineering, wiskunde en informatie- en communicatietechnologie.

Aanpakken van alle of een significant deel van de in de landspecifieke aanbevelingen vastgestelde uitdagingen

(12) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.2 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen (score A) die zijn vastgesteld in de tot Kroatië gerichte landspecifieke aanbevelingen, met inbegrip van de begrotingsaspecten en de aanbevelingen die krachtens artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 zijn gedaan, of de uitdagingen die zijn vastgesteld in andere relevante documenten die officieel door de Commissie zijn vastgesteld in het kader van het Europees Semester.

(13) De aanbevelingen in verband met de onmiddellijke respons van het begrotingsbeleid op de pandemie kunnen worden geacht buiten het toepassingsgebied van het herstel- en veerkrachtplan van Kroatië te vallen, onverminderd het feit dat Kroatië over het algemeen op passende en toereikende wijze heeft gereageerd op de onmiddellijke behoefte aan ondersteuning van de economie via begrotingsmaatregelen in 2020 en 2021, overeenkomstig de bepalingen van de algemene ontsnappingsclausule.

(14) Het plan bevat een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die bijdragen tot de doeltreffende aanpak van alle of een aanzienlijk deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn geschetst in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het Europees Semester van 2019 en 2020 tot Kroatië heeft gericht, met name op de gebieden openbaar bestuur, veerkracht van de gezondheidszorg, werkgelegenheid, onderwijs en vaardigheden, met name voor kwetsbare groepen, klimaat- en digitale transitie, ondernemingsklimaat en justitie.

(15) Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen om het begrotingskader te versterken en draagt bij tot de aanpak van de uitdagingen van het Kroatische openbaar bestuur, met inbegrip van het kader voor loononderhandelingen en de versnippering van het lokale overheidsniveau. Specifieke maatregelen hebben tot doel te zorgen voor grotere capaciteit en efficiëntie van de overheidsdiensten bij het opstellen en uitvoeren van openbare projecten en beleidsmaatregelen. Het Kroatische plan voorziet in maatregelen om justitie doeltreffender te maken en bevat concrete toezeggingen om de duur van rechtszaken te beperken, de gerechtelijke achterstand weg te werken en de digitalisering van justitie te verbeteren. Het plan heeft ook tot doel de preventie en bestraffing van corruptie te versterken.

(16) Het plan komt tegemoet aan de aanbeveling van de Raad om het onderwijs te hervormen via maatregelen die de deelname aan voor- en vroegtijdse educatie en opvang versterken, het aantal verplichte lesuren in het basisonderwijs verhogen, de leerprogramma's actualiseren, digitale vaardigheden bevorderen en het hoger onderwijs moderniseren. Gerichte hervormingen en investeringen moeten de

processen van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening verbeteren en de deelname aan de arbeidsmarkt vergroten door maatregelen voor een actief arbeidsmarktbeleid vast te stellen, vouchers voor opleidings- en bijscholingsprogramma's uit te geven en de arbeidswetgeving te herzien. De uitdagingen waarmee het Kroatische socialezekerheidsstelsel wordt geconfronteerd, worden aangepakt aan de hand van maatregelen die de dekking, toereikendheid en gerichtheid van de sociale uitkeringen verbeteren en de ontwikkeling van nieuwe sociale diensten mogelijk maken.

(17) Het Kroatische herstel- en veerkrachtplan moet het ondernemingsklimaat in Kroatië verbeteren en de in de opeenvolgende aanbevelingen van de Raad vastgestelde belemmeringen voor groei en investeringen uit de weg werken. Het pakket maatregelen om het ondernemingsklimaat aan te pakken, heeft tot doel de administratieve lasten en parafiscale heffingen te beperken, de regelgevende eisen voor professionele diensten te verlagen en de toegang tot financiële middelen te vergemakkelijken. De maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan hebben ook tot doel de corporate governance van staatsbedrijven te verbeteren en de verkoop van dergelijke bedrijven en niet-productieve activa te intensifiëren. Een aanzienlijk gedeelte van de investeringen moet worden gericht op de groene en digitale transities. Het herstel- en veerkrachtplan voorziet in belangrijke investeringen om de aanbevelingen van de Raad inzake energie-efficiëntie, milieu-infrastructuur en een efficiënter vervoerssysteem aan te pakken. Het Kroatische herstel- en veerkrachtplan bevat verder ook maatregelen om de andere aanbevelingen van de Raad aan Kroatië aan te pakken, onder meer op de gebieden onderzoek en innovatie en gezondheidszorg.

(18) Door de aanpak van de bovengenoemde uitdagingen zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting ook bijdragen tot het corrigeren van de onevenwichtigheden[5] waarmee Kroatië wordt geconfronteerd, met name met betrekking tot de hoge overheids-, particuliere en externe schuld, in een context van lage potentiële groei.

Bijdrage aan het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht

(19) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.3 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting een hoge impact (score A) hebben op het versterken van het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht van de betrokken lidstaat, waarmee wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door middel van de bevordering van het kinder- en jeugdbeleid, alsmede op het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis en daarmee het bevorderen van de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen de Unie.

(20) Uit simulaties van de Commissie blijkt dat het herstel- en veerkrachtplan het bbp van Kroatië tegen 2026 met 2,9 %[6] kan verhogen. De uitvoering van de investeringen en

[5] In de aanbevelingen die in 2019 en 2020 krachtens artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 zijn gedaan, wordt verwezen naar deze macro-economische onevenwichtigheden.

[6] Dergelijke simulaties weerspiegelen de algemene impact van NextGenerationEU, dat ook betrekking heeft op financiering voor ReactEU en verhoogde financiering voor Horizon Europe, InvestEU, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, plattelandsontwikkeling en rescEU. Die simulatie houdt geen rekening met de mogelijke positieve effecten van structurele hervormingen, die aanzienlijk kunnen zijn.

hervormingen van het plan moeten helpen om de belangrijkste economische zwakheden van Kroatië aan te pakken, zoals het relatief lage niveau van werkgelegenheid en potentiële groei. Investeringen in onderzoek en innovatie zullen ten goede komen aan het concurrentievermogen en de productiviteit van Kroatië, terwijl bijscholing kan leiden tot een verbetering van het concurrentievermogen van de werknemers en de vaardighedenkloven en -mismatches op de arbeidsmarkt kan beperken. Aanzienlijke investeringen in het onderwijs moeten de leerresultaten helpen verbeteren. Al deze maatregelen moeten het menselijk kapitaal en de arbeidsproductiviteit verbeteren en zo de bijdrage van arbeid tot de potentiële groei versterken.

(21) De voortzetting van de liberalisering van de dienstenmarkt, met inbegrip van verscheidene professionele diensten, moet ten goede komen van de consumenten, het concurrentievermogen verhogen en extra jobs creëren. De beperking van de administratieve lasten en parafiscale heffingen en de administratieve maatregelen om het beheer van staatsbedrijven en openbare aanbestedingen te verbeteren, corruptie te bestrijden en de antiwitwascapaciteit te versterken, zouden Kroatië moeten helpen om zijn verbintenissen na te komen na de toetreding tot het Europees wisselkoersmechanisme (ERM-II). Deze stappen zullen een positief effect hebben op het investeerdersvertrouwen en Kroatië aantrekkelijker maken voor inkomende investeringen en kennisoverdracht. Die hervormingen, alsmede investeringen in een efficiënter vervoerssysteem, de verdere decarbonisering van industriële sectoren, een verhoging van de energie-efficiëntie van gebouwen en de bevordering van de groene en digitale transitie moeten het concurrentievermogen een boost geven en de economie in het algemeen duurzamer maken.

(22) Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen die erop gericht zijn de inzetbaarheid van de meest kwetsbaren te verbeteren en zo de sociale uitsluiting en armoede terug te dringen. Het risico op armoede en sociale uitsluiting in Kroatië houdt nauw verband met werkloosheid en inactiviteit. Ouderen, personen met een handicap en mensen die leven in huishoudens waarin niemand werk heeft, lopen verhoudingsgewijs een groter risico op armoede, terwijl zowel de dekkingsgraad als de toereikendheid van de werkloosheidsuitkeringen nog steeds laag zijn. In het herstel- en veerkrachtplan verbindt Kroatië zich tot een verhoging van de bedragen en een uitbreiding van de dekking van het gewaarborgde minimuminkomen, het belangrijkste instrument om armoede te bestrijden. Tegelijk moet ook het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen worden verhoogd, en de duur ervan verlengd, en moeten de minimumpensioenen worden opgetrokken. Bovendien wordt ook in maatregelen voor opleiding en vaardighedenontwikkeling in de toeristische sector en op groene en digitale gebieden speciaal de nadruk gelegd op de meest kwetsbare groepen.

(23) Het plan bevat diverse ingrepen om bij te dragen tot de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, die er onder meer op gericht zijn de toegang tot voor- en vroegschoolse educatie en opvang uit te breiden, digitale oplossingen te ontwikkelen om gegevens over sociale uitkeringen uit te wisselen en sociale mentorschapsdiensten in te voeren om de werkgelegenheid en sociale inclusie te bevorderen, met name voor jongeren.

Geen ernstige afbreuk doen

(24) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.4 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting

waarborgen dat geen enkele erin opgenomen maatregel voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten ernstig afbreuk doet aan milieudoelstellingen (score A) in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad[7] (het beginsel "geen ernstige afbreuk doen").

(25) Overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 en de door de Commissie vastgestelde technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" (2021/C 58/01), heeft Kroatië bewijzen en waarborgen verstrekt waaruit blijkt dat de maatregelen voor de uitvoering van de in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen hervormingen en investeringsprojecten geen ernstige afbreuk zullen doen aan een van de zes milieudoelstellingen, namelijk de mitigatie van klimaatverandering, de adaptatie aan klimaatverandering, het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, de circulaire economie, de preventie en bestrijding van verontreiniging, en de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

(26) Aangezien in het plan maatregelen zijn geselecteerd die ofwel in aanzienlijke mate bijdragen tot milieudoelstellingen, ofwel geen of een verwaarloosbaar voorzienbaar effect hebben op milieudoelstellingen, zoals de maatregelen op het gebied van onderwijs en opleiding, arbeidsmarkt en overheidsdiensten, zullen ze naar verwachting van bij het begin geen ernstige afbreuk doen. Indien nodig moeten specifieke mijlpalen en streefdoelen garanderen dat ernstige afbreuk wordt vermeden. Met name de investeringen in koolstofafvang en -opslag mogen geen betrekking hebben op de aankoop of het gebruik van apparatuur voor verbeterde oliewinning, noch op hogere olieproductie. Ook voor de geothermische investeringen moet aan de hand van een mijlpaal en een streefdoel worden gegarandeerd dat het project geen olie- of gasontginning of -extractie zal omvatten, dat geen apparatuur voor dergelijke doeleinden wordt aangekocht, dat geen methaan vrijkomt en dat geothermische boringen geen schadelijke gevolgen hebben voor de watervoorraden en waterkwaliteit. De investeringen in de luchthaven van Zadar zijn specifiek gericht op de elektrificatie van de luchthaven en de installatie van zonnepanelen, waarbij wordt gegarandeerd dat steun uit hoofde van Verordening (EU) 2021/241 niet wordt gebruikt voor de fysieke uitbreiding van de luchthaven. Een mijlpaal voor de investering in de medische verbrandingsinstallaties in het stadscentrum van Zagreb moet ervoor zorgen dat de installaties lijnen bevatten voor de energieterugwinning van niet-recyclebaar gevaarlijk medisch afval, met een systeem voor rookgaszuivering en een systeem voor continue emissiemonitoring. Er is ook bijzondere aandacht besteed aan horizontale regelingen, waarbij aan de hand van mijlpalen moet worden gegarandeerd dat de eisen van het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" worden verankerd in het ontwerp van de regelingen.

Bijdrage aan de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit

(27) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt e), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.5 van bijlage V bij die verordening bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De

[7] Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen vertegenwoordigen 40,3 % van de totale toewijzing van het plan, berekend overeenkomstig de methode van bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241. Overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2021/241 strookt het herstel- en veerkrachtplan met de informatie in het nationale energie- en klimaatplan 2021-2030.

(28) Het herstel- en veerkrachtplan bevat langdurige hervormingen en investeringen die bijdragen tot de groene transitie. Het gaat onder meer om investeringen in energie-efficiëntie via renovatie van het openbare en particuliere gebouwenbestand, hervormingen om de uitrol van hernieuwbare energiebronnen te faciliteren en investeringen in geothermische energie en in het elektriciteits- en distributienet, teneinde de integratie van hernieuwbare energiebronnen te vergemakkelijken. Investeringen in koolstofafvang en geologische opslag moeten zorgen voor demonstratie van innoverende technologieën met klimaatmitigatiepotentieel. Voorts ondersteunt het herstel- en veerkrachtplan de uitrol van geavanceerde biobrandstoffen, de productie van hernieuwbare waterstof en de uitrol van tankinfrastructuur die een verschuiving naar duurzame mobiliteit in het komende decennium zullen bevorderen. Het bevordert de modal shift van de weg naar het spoor en investeert tegelijkertijd in emissieloze voertuigen en schepen en in de ondersteuning van de bijbehorende infrastructuur. Ten slotte moeten investeringen in het ontwikkelen van groene vaardigheden en steun voor kmo's en grote ondernemingen om te investeren in milieuvriendelijke productieprocessen en in de verduurzaming van het toerisme eveneens bijdragen tot het bereiken van de groene doelstellingen.

(29) Over het algemeen zijn de hervormingen en investeringen die bijdragen tot de groene transitie afgestemd op bestaande nationale plannen. Wat het milieubeleid betreft, moet het herstel- en veerkrachtplan rechtstreeks bijdragen tot beter beheer van de natuurlijke hulpbronnen. Het plan omvat infrastructuurinvesteringen om de water- en afvalwatersystemen te moderniseren en de verschuiving naar de circulaire economie te versnellen. Er wordt financiering toegekend aan nieuwe infrastructuur om de hoeveelheid afval dat wordt afgevoerd naar stortplaatsen te beperken, zoals recyclingfaciliteiten en afvalsorteercentra. Het plan bevat investeringen om de circulaire economie in de landbouwsector te bevorderen, teneinde voedselverspilling te helpen terugdringen. Het bevat ook gerichte maatregelen om de bescherming van de biodiversiteit te ondersteunen, zoals het herstel van rivieren en natuurlijke overstromingsgebieden en het uitroeien van invasieve soorten in het gevoelige gebied van de Neretva-delta. Deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat het Kroatische herstel- en veerkrachtplan een blijvend effect heeft op de groene transitie, met inbegrip van de bescherming van de biodiversiteit en het milieu.

(30) De hervormingen en investeringen moeten een aanzienlijke bijdrage leveren tot de verdere decarbonisering en de klimaatdoelstellingen van Kroatië zoals uiteengezet in het Kroatische nationale energie- en klimaatplan voor 2030 en de langetermijnstrategie voor decarbonisering. Wat de in Verordening (EU) 2020/852 gedefinieerde milieudoelstellingen betreft, bevat het plan vermeldenswaardige klimaatmitigatiemaatregelen die tot doel hebben de broeikasgasemissies te beperken, met name via de verbetering van de energie-efficiëntie van het gebouwenbestand, investeringen ter bevordering van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen in de sectoren energie en vervoer, en het gebruik van innoverende technologieën. Het plan bevat belangrijke maatregelen in verband met de aanpassing aan de klimaatverandering, met inbegrip van de ondersteuning van het duurzame gebruik van

waterbronnen door waterverliezen en het energieverbruik in het waterleidingnet te beperken. Het plan omvat aanzienlijke investeringen in natuurlijke oplossingen voor het voorkomen van overstromingen. Het Kroatische plan zal naar verwachting bijdragen tot de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en tot de doelstelling van de Unie om klimaatneutraal te worden tegen 2050.

Bijdrage aan de digitale transitie

(31) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt f), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.6 van bijlage V bij die verordening bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de digitale transitie of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van digitale doelstellingen vertegenwoordigen 20,4 % van het totale voor het plan toegewezen bedrag, dat is berekend volgens de methode van bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241.

(32) Het herstel- en veerkrachtplan van Kroatië is doorspekt met acties om de digitale transitie te ondersteunen, ter weerspiegeling van het brede en horizontale karakter van de geplande digitaliseringsinspanningen. Een component van het herstel- en veerkrachtplan is uitsluitend gewijd aan de digitale transformatie van de Kroatische economie en samenleving, met samenhangende maatregelen ter ondersteuning van de digitalisering van de overheidsdiensten en het verlenen van digitale openbare diensten. Het plan voorziet ook in investeringen in digitale connectiviteit, die tot doel hebben de digitale infrastructuur voor vaste en mobiele internetdiensten te verbeteren in afgelegen landelijke gebieden die achterophinken wat digitale inclusie betreft.

(33) Naast die specifieke component die gewijd is aan de digitale transitie, dragen ook de meeste andere componenten bij tot de digitale transformatie van Kroatië. Het plan bevat belangrijke maatregelen voor de digitalisering van de sectoren vervoer, energie, gezondheid, justitie en onderwijs, met specifieke investeringen voor digitale instrumenten voor hoger onderwijs. Er is een uitgebreide strategie gepland om de digitale transformatie van de Kroatische samenleving en economie in het komende decennium aan te sturen, met strategische doelstellingen voor de digitale transitie van de economie, de overheidsdiensten en justitie, digitale connectiviteit en de ontwikkeling van digitale vaardigheden.

(34) De door het herstel- en veerkrachtplan ondersteunde hervormingen en investeringen op digitaal gebied zullen naar verwachting een blijvend effect hebben. Zo zullen de investeringen ter ondersteuning van de digitale transformatie van de Kroatische overheidsdiensten naar verwachting systematische veranderingen teweegbrengen op weg naar de ontwikkeling van interoperabele systemen op nationaal en internationaal niveau en naar gegevensgestuurde besluitvorming in overheidsdiensten. Ze zullen naar verwachting ook de interactie tussen de Kroatische overheidsdiensten en de gebruikers ervan transformeren. Naar verwachting zullen de investeringen in connectiviteit ook de digitale kloof tussen stedelijke en plattelandsgebieden helpen verkleinen; bovendien worden aanvullende maatregelen verwacht van andere nationale fondsen of fondsen van de Unie om de gigabitdoelstellingen van de Unie te bereiken.

Blijvende effecten

(35) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.7 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect sorteren voor Kroatië.

(36) De hervormingen om de administratieve en financiële lasten voor bedrijven te beperken door omslachtige regelgeving te vereenvoudigen en parafiscale heffingen te verlagen, zullen naar verwachting ten goede komen van de waardecreatie in de particuliere sector. Ook anticorruptie- en antiwitwasmaatregelen en hervormingen om de gerechtelijke achterstand te beperken en rechtszaken sneller af te handelen, moeten de instellingen versterken en het investeerdervertrouwen opkrikken, waardoor Kroatië investeringen en knowhow kan aantrekken. Hervormingen om gereguleerde beroepen te liberaliseren, moeten de concurrentie in de economie vergroten, wat ten goede komt van de consumenten en de jobcreatie. Hervormingen die de efficiëntie en effectiviteit van het kader voor onderzoek en innovatie verbeteren, met inbegrip van een verbeterde regeling voor belastingstimulansen voor O&O en programma's ter ondersteuning van innovatie, zullen naar verwachting de ontwikkeling van gebieden van uitmuntendheid ondersteunen en een blijvend positief effect hebben op de productiviteit en de economie in het algemeen. Verbeteringen in het beheer van staatsbedrijven en intensievere verkoop van dergelijke bedrijven en niet-productieve activa moeten een blijvend positief effect hebben op de allocatieve efficiëntie in de economie. Voorts zijn er belangrijke initiatieven om de processen van de overheidsdiensten te verbeteren, onder meer via de digitalisering ervan, bijvoorbeeld om bedrijven te registreren en vergoedingen te betalen en om de ontwikkeling van de vaardigheden van ambtenaren te ondersteunen, hetgeen een blijvend positief effect moet hebben op de kwaliteit van de dienstverlening aan zowel bedrijven als huishoudens.

(37) Investeringen in onderwijs, gezondheidszorg en arbeidsmarktvaardigheden zullen naar verwachting op lange termijn positieve effecten hebben op het menselijk kapitaal. Investeringen in onderzoek en innovatie zouden de productiviteit en het concurrentievermogen van ondernemingen moeten verhogen, terwijl investeringen in schone energie, duurzaam toerisme, de modernisering van het vervoerssysteem en de digitale en groene transitie de duurzaamheid van de economie structureel zouden moeten verbeteren en in de loop van de tijd aanvullende investeringen zullen aantrekken. De combinatie van energie-efficiëntie en seismische renovatie van gebouwen zal naar verwachting eveneens een blijvend effect hebben, zowel wat het beperken van het energieverbruik als wat het verbeteren van de veiligheid betreft.

(38) Het blijvende effect van het plan kan ook worden vergroot aan de hand van synergieën tussen het plan en andere door de fondsen van het cohesiebeleid gefinancierde programma's, met name door de diepgewortelde territoriale uitdagingen grondig aan te pakken en een evenwichtige ontwikkeling te bevorderen.

Monitoring en uitvoering

(39) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt h), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.8 van bijlage V bij die verordening zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend (score A) om te zorgen voor een doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het beoogde tijdschema en de beoogde mijlpalen en streefdoelen, alsmede de bijbehorende indicatoren.

(40) Bij de uitvoering van de maatregelen van het herstel- en veerkrachtplan moeten verscheidene overheidsinstellingen worden betrokken. Binnen het ministerie van Financiën wordt een centraal coördinatieorgaan opgericht dat belast is met de algemene coördinatie van en het toezicht op het herstel- en veerkrachtplan, met

inbegrip van het actieve toezicht op de voortgang van de maatregelen, op basis van de mijlpalen en streefdoelen die voor elke component zijn vastgesteld. De onmiddellijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de hervormingen en investeringen van het herstel- en veerkrachtplan berust bij de bevoegde ministeries, terwijl het uitvoeringscomité op ministerieel niveau moet zorgen voor samenhang bij het gebruik van alle fondsen van de Unie. In het herstel- en veerkrachtplan zijn mijlpalen en streefdoelen vastgesteld voor alle investeringen en hervormingen die in dat plan zijn opgenomen. Het aantal mijlpalen en streefdoelen is in overeenstemming met het aantal maatregelen en de omvang van het plan, dat in verhouding staat tot de Kroatische economie. De voorgestelde kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren die voor de mijlpalen en streefdoelen worden gebruikt, zijn voldoende duidelijk, realistisch en uitgebreid om ervoor te zorgen dat de voltooiing ervan kan worden getraceerd en geverifieerd. Het herstel- en veerkrachtplan bevat uitgebreide coördinatie-, uitvoerings- en monitoringregelingen, maar de uitvoering staat of valt met de administratieve en uitvoeringscapaciteit van de uitvoerende organen, waarvan sommige nog moeten worden aangewezen of opgericht. Er moet dan ook bijzondere aandacht worden besteed aan de oprichting van de uitvoerings- en coördinatiestructuur; Kroatië is voornemens tegen eind 2021 het centraal coördinatieorgaan op te richten, zoals blijkt uit de desbetreffende mijlpaal.

(41) De lidstaten moeten zorgen voor communicatie en erkenning van de financiële steun in het kader van de faciliteit, overeenkomstig artikel 34 van Verordening (EU) 2021/241. In het kader van het instrument voor technische ondersteuning kunnen de lidstaten om technische ondersteuning bij de uitvoering van hun plan verzoeken.

Kostenberekening

(42) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.9 van bijlage V bij die verordening is de in het plan verstrekte motivering voor het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, strookt het met het kostenefficiëntiebeginsel en staat het in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

(43) Kroatië heeft over het algemeen een gedetailleerde uitsplitsing van de kosten per maatregel ingediend, met verwijzingen naar eerdere soortgelijke projecten of studies die zijn uitgevoerd om kosten te motiveren, en heeft voldoende uitleg gegeven bij de methode die gebruikt is om de totale kosten vast te stellen. Voor maatregelen waarvoor de kosten niet nauwkeurig op voorhand konden worden bepaald, bijvoorbeeld voor projecten die moeten worden geselecteerd op basis van concurrentieprocedures, zoals oproepen tot het indienen van voorstellen, wordt in het herstel- en veerkrachtplan op basis van ervaringen uit het verleden gemotiveerd dat de kosten niet buitensporig zijn gezien de doelstellingen van de maatregelen. Voor de meeste maatregelen worden de kostenramingen redelijk en aannemelijk geacht. Kroatië heeft een aanzienlijke inspanning geleverd om de nodige kosteninformatie te verstrekken, maar de methode en motivering van de kosten hebben niet consequent betrekking op alle elementen van de maatregelen; in sommige gevallen zijn delen van de totale kosten onvoldoende uitgelegd. Voor een beperkt aantal kostenramingen overtreffen de kosten in redelijke mate de bij vergelijkbare projecten vastgestelde kostenmarge. Aangezien de voor die kostenramingen gebruikte methode onvoldoende wordt uitgelegd en het verband tussen de motivering en de kosten zelf soms niet helemaal duidelijk is, kan er geen hogere score worden gegeven voor het criterium

kostenberekening. Tot slot stroken de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan met het beginsel van kostenefficiëntie en met de verwachte nationale economische en sociale impact.

Bescherming van financiële belangen

(44) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.10 van bijlage V bij die verordening zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend (score A) om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die op grond van deze verordening worden verstrekt, te voorkomen, op te sporen en recht te zetten, en wordt verwacht dat de regelingen daadwerkelijk dubbele financiering in het kader van de verordening en andere Unieprogramma's zullen voorkomen. Dit doet geen afbreuk aan de toepassing van andere instrumenten om de naleving van de EU-wetgeving te bevorderen en af te dwingen, met inbegrip van instrumenten om corruptie, fraude en belangenconflicten te voorkomen, op te sporen en te verhelpen en om de Uniebegroting te beschermen overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad[8].

(45) Het systeem voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan in Kroatië is op passende wijze beschreven. Het is coherent opgesteld en gebaseerd op robuuste processen en structuren; met name de rollen en verantwoordelijkheden van de actoren voor controle en audit zijn duidelijk, de relevante controlefuncties zijn op passende wijze gescheiden en de onafhankelijkheid van de actoren die audits uitvoeren, is gewaarborgd. Het orgaan dat de uitvoering van het plan coördineert, zou het directoraat voor macro-economische analyse van het ministerie van Financiën moeten zijn. Voor elke component en subcomponent is op ministerieel niveau en op het niveau van de centrale regering een instantie aangewezen die bevoegd is voor de uitvoering van de hervormingen en investeringen, overeenkomstig de sectorale bevoegdheidsverdeling in het besluit inzake het bestuurssysteem. Het departement "Nationaal fonds" van het ministerie van Financiën zou het orgaan moeten zijn dat halfjaarlijks betalingsverzoeken moet opstellen en, samen met de beheersverklaring en de samenvatting van de uitgevoerde audits, bij de Europese Commissie moet indienen, nadat gecontroleerd is of de mijlpalen en streefdoelen zijn bereikt. De audittaken zijn toegewezen aan het agentschap voor de audit van de toepassing van programma's van de Europese Unie (ARPA).

(46) Over het algemeen worden de regelingen die Kroatië in het herstel- en veerkrachtplan voorstelt om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van krachtens Verordening (EU) 2021/241 verstrekte fondsen te voorkomen, op te sporen en te corrigeren, met inbegrip van de regelingen om dubbele financiering te vermijden, als passend beoordeeld. De mijlpalen voor de vaststelling van het wettelijke mandaat van de bij de uitvoering en controle betrokken organen, het coördinatieorgaan en de upgrades van het IT-systeem moeten worden bereikt alvorens het eerste betalingsverzoek wordt ingediend. Bovendien moeten de actoren die verantwoordelijk zijn voor controles de juridische bevoegdheid en administratieve capaciteit hebben om hun geplande rollen en taken uit te voeren, voor zover de mijlpalen in verband met de

[8] Verordening (EU) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1).

analyse van de werklast en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen uiterlijk op het ogenblik van de indiening van het eerste betalingsverzoek zijn bereikt.

Coherentie van het plan

(47) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt k), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.11 van bijlage V bij die verordening bevat het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) maatregelen voor de uitvoering van hervormingen en openbare investeringsprojecten die coherente acties vormen.

(48) Het Kroatische herstel- en veerkrachtplan is gestructureerd rond vijf componenten en één initiatief, die coherent zijn en de gemeenschappelijke doelstellingen ondersteunen om het herstel van de Kroatische economie te bevorderen en de gevolgen van COVID-19 te verzachten, bij te dragen tot de groene en digitale transitie en inclusieve groei, en de veerkracht en het concurrentievermogen van de Kroatische economie te vergroten. De componenten van het plan, met name het initiatief "Renovatie van gebouwen", moeten ook bijdragen tot het herstel van de schade ten gevolge van de twee vernietigende aardbevingen die centraal-Kroatië, met gevolgen in en rond Zagreb, en de Banovina-regio in 2020 hebben getroffen. De vijf componenten en het initiatief zijn stuk voor stuk opgebouwd rond samenhangende pakketten van zowel hervormingen als investeringen, met maatregelen die elkaar versterken en/of aanvullen. Er bestaan ook synergieën tussen de verschillende componenten en initiatieven, en de maatregelen spreken elkaar niet tegen en ondermijnen elkaars doeltreffendheid niet.

Gelijkheid

(49) Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen die de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen kunnen helpen verhogen. De arbeidshervorming zal naar verwachting bijdragen tot die doelstelling en zal het evenwicht tussen werk en privéleven vergemakkelijken, de loonkloof tussen mannen en vrouwen onrechtstreeks verkleinen en de grote genderkloof op het gebied van pensioenen aanpakken. Het plan zou moeten voorzien in financiering voor ict-projecten die tegemoet komen aan overwegingen inzake gelijkheid. Het omvat een hervorming van het onderwijs, die tot doel heeft te zorgen voor gelijke kansen voor alle kinderen, met name door de deelname aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang te vergroten en het aantal lesuren in het basisonderwijs te verhogen. Kroatië moet sociale mentorschapsdiensten ontwikkelen ter ondersteuning van moeilijk te bereiken groepen begunstigden zoals personen met een handicap, slachtoffers van geweld, daklozen, migranten, Roma en jongeren die de sociale zekerheid verlaten, teneinde hen te helpen bij het vinden van werk. Het plan voorziet in diverse investeringen om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van personen met een handicap, zoals maatregelen om de fysieke toegang tot gebouwen en hun omgeving te waarborgen, om te zorgen voor passende mobiliteitsdiensten, om hybride toegang tot een arbeidsplaats te bevorderen en om de toegang tot digitale overheidsdiensten te garanderen.

Zelfbeoordeling van de beveiliging

(50) Er is een zelfbeoordeling van de beveiliging voorgelegd voor investeringen in digitale capaciteit en connectiviteit, overeenkomstig artikel 18, lid 4, punt g), van Verordening (EU) 2021/241. In herstel- en veerkrachtplan is beschreven hoe de nationale regelgever een ontwerpordonnantie heeft opgesteld over het hoe en wanneer van uitvoeringsmaatregelen om de beveiliging en integriteit van communicatienetwerken en -diensten te garanderen, waarin eisen zijn opgenomen om de beveiliging van

elektronische 5G-netwerken en -diensten te verzekeren op basis van de aanbevelingen van de mededeling van de Commissie van 29 januari 2020 "Uitrol van beveiligde 5G in de EU – uitvoering van de EU-toolbox"[9].

Grensoverschrijdende en meerlandenprojecten

(51) Het plan omvat grensoverschrijdende en meerlandenprojecten op drie gebieden. Ten eerste zijn er de maatregelen met betrekking tot de interoperabiliteit van de informatiesystemen die onder de component "digitale transitie" vallen, zoals de oprichting, actualisering en onderlinge koppeling van de kernregisters en de vaststelling van een centraal interoperabiliteitssysteem, overeenkomstig het Europees interoperabiliteitskader (European Interoperability Framework, EIF). Ten tweede wordt, in het kader van de component "onderwijs", verwacht dat de digitale transformatie van het hoger onderwijs de sterkere betrokkenheid van instellingen voor hoger onderwijs bij grensoverschrijdende en multinationale projecten zal stimuleren en versnellen, met name projecten waarvoor digitale maturiteit een noodzakelijk voorwaarde voor deelname vormt. Ten derde hebben, in het kader van de component "water- en afvalbeheer", het programma voor de ontwikkeling van de openbare watervoorziening en het programma voor de ontwikkeling van het openbare rioolstelsel een positief effect op het milieu omdat ze de milieu- en waterverontreiniging beperken en bijdragen tot de instandhouding van waterlichamen; dit effect is grensoverschrijdend en mondiaal.

Raadplegingsproces

(52) Kroatië heeft een raadplegingsproces uitgevoerd alvorens zijn herstel- en veerkrachtplan in te dienen en heeft een openbare raadpleging gehouden na de indiening van het ontwerpplan bij de Commissie in december 2020. Tussen januari en mei 2021 hielden de autoriteiten meer dan 15 thematische vergaderingen met verschillende belanghebbenden; tijdens deze vergaderingen hebben zij uitgelegd welke kansen het herstel-en veerkrachtplan Kroatië biedt op verschillende gebieden en hebben zij de structuur, criteria en complementariteit met andere fondsen van de Unie toegelicht. De samenvatting van het plan werd vóór de vaststelling op 1 april 2021 gepubliceerd en aan de media gepresenteerd. Na de vaststelling door de regering werd de samenvatting van het plan op de website van de regering gepubliceerd en in het parlement besproken op 14 april 2021.

(53) In het herstel- en veerkrachtplan van Kroatië wordt niet uitgelegd hoe de autoriteiten de belanghebbenden zullen betrekken bij de uitvoering van het plan. Om voldoende draagvlak bij de relevante actoren te waarborgen, is het van cruciaal belang dat alle betrokken regionale en lokale autoriteiten en andere belanghebbenden, met inbegrip van de sociale partners en het maatschappelijk middenveld, gedurende de volledige uitvoering van het plan worden betrokken bij het toezicht op de territoriale toewijzing van de middelen.

Positieve beoordeling

(54) Na de positieve beoordeling door de Commissie van het Kroatische herstel- en veerkrachtplan, waarin zij tot de bevinding kwam dat het plan voldoet aan de in Verordening (EU) 2021/241 vastgestelde beoordelingscriteria, overeenkomstig artikel 20, lid 2, van die verordening, moeten in dit besluit de hervormingen en

[9] COM(2020) 50 final.

investeringsprojecten worden vastgesteld die nodig zijn voor de uitvoering van het plan, de relevante mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat door de Unie ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van het plan in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun.

Financiële bijdrage

(55) De geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan van Kroatië bedragen 6 393 794 220 EUR. Aangezien het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241 en aangezien voorts het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de maximale financiële bijdrage die voor Kroatië beschikbaar is, moet de aan het herstel- en veerkrachtplan van Kroatië toegewezen financiële bijdrage gelijk zijn aan het totale bedrag van de financiële bijdrage die beschikbaar is voor Kroatië.

(56) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 moet de berekening van de maximale financiële bijdrage voor Kroatië uiterlijk 30 juni 2022 worden bijgewerkt. Overeenkomstig artikel 23, lid 1, van die verordening moet nu een bedrag voor Kroatië ter beschikking worden gesteld voor een juridische verbintenis op uiterlijk 31 december 2022. Indien noodzakelijk moet de Raad na het bijwerken van de maximale financiële bijdrage op voorstel van de Commissie dit besluit wijzigen om onverwijld de bijgewerkte maximale financiële bijdrage daarin op te nemen.

(57) De te verstrekken steun wordt gefinancierd met leningen die de Commissie namens de Unie aangaat op basis van artikel 5 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad[10]. De steun moet in termijnen worden uitbetaald zodra Kroatië de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt.

(58) Kroatië heeft verzocht om voorfinanciering van 13 % van de financiële bijdrage. Dat bedrag moet ter beschikking van Kroatië worden gesteld onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241.

(59) Dit besluit moet de uitkomst onverlet laten van eventuele procedures met betrekking tot de toekenning van middelen van de Unie in het kader van andere programma's van de Unie dan Verordening (EU) 2021/241 of van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name uit hoofde van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, uit hoofde van artikel 108 van het Verdrag, de Commissie op de hoogte moeten brengen van voorgenomen steunmaatregelen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan van Kroatië op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd. De hervormingen en investeringsprojecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met

[10] PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1.

inbegrip van de relevante mijlpalen en streefdoelen, de relevante indicatoren voor het bereiken van de beoogde mijlpalen en streefdoelen, en de regelingen voor volledige toegang door de Commissie tot de relevante onderliggende gegevens worden vastgelegd in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2
Financiële bijdrage

1. De Unie stelt een financiële bijdrage ter beschikking van Kroatië in de vorm van niet-terugbetaalbare steun voor een bedrag van 6 295 431 146 EUR[11]. Een bedrag van 4 631 762 551 EUR wordt beschikbaar gesteld om uiterlijk 31 december 2022 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd. Onder voorbehoud van de bijwerking bedoeld in artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, waarbij voor Kroatië een bedrag wordt berekend dat gelijk is aan of hoger dan dit bedrag, wordt een verder bedrag van 1 663 668 594 EUR ter beschikking gesteld om van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd.

2. De financiële bijdrage van de Unie wordt door de Commissie aan Kroatië in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage. Als voorfinanciering wordt een bedrag van 818 406 049 EUR ter beschikking gesteld, dat gelijk is aan 13 % van de financiële bijdrage. De voorfinanciering en de termijnbetalingen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.

3. De voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. De voorfinanciering wordt vereffend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.

4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de financieringsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Kroatië de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de in lid 1 bedoelde juridische verbintenissen, moeten de mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 worden gehaald.

[11] Dit bedrag stemt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Kroatië in de uitgaven van artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, berekend volgens de methode van artikel 11 van die verordening.

Artikel 3
Geadresseerde

Dit besluit is gericht tot de Republiek Kroatië.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter